Staatsblad
van het Koninkrijk der Nederlanden

Jaargang 2017

175

Besluit van 21 april 2017 tot wijziging van het Besluit milieueffectrapportage in verband met de implementatie van de herziening van de mer-richtlijn, de uitvoering van het tweede amendement van het Verdrag van Espoo en het herstel van enkele implementatiegebreken

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu van 10 maart 2017, nr. IenM/BSK-2017/41299, Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, gedaan mede namens Onze Staatssecretaris van Economische Zaken en Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;

Gelet op het op 4 juni 2004 te Cavtat genomen Besluit III/7 tot wijziging van het op 25 februari 1991 te Espoo tot stand gekomen Verdrag inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband (Trb. 2005, 186), Richtlijn 2014/52/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2014, L 124), Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (Pb EU 2012, L 26) en de artikelen 7.2, eerste, tweede, derde en vierde lid, en 7.5, vijfde lid, van de Wet milieubeheer;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 5 april 2017, nr.W14.17.0074/IV);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu van 18 april 2017, nr. IenM/BSK-2017/96476, Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit milieueffectrapportage wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2, vijfde lid, komt te luiden:

5. Voor zover in de bijlage, onderdeel C, bij een categorie van activiteiten categorieën van gevallen zijn aangegeven, geldt de verplichting tot het maken van een milieueffectrapport in zodanige gevallen. Voor zover in de bijlage, onderdeel D, bij een categorie van activiteiten categorieën van gevallen zijn aangegeven, geldt:

a. de verplichting tot het toepassen van de artikelen 7.16 tot en met 7.19 en 7.20a van de wet in zodanige gevallen, en

b. de verplichting tot het toepassen van de artikelen 7.16, 7.17, eerste tot en met vierde lid, 7.18, 7.19, eerste en tweede lid, en 7.20a van de wet in overige gevallen, uitgezonderd de gevallen, bedoeld in de categorieën D 49.1, D 49.2 en D 49.3 van de bijlage bij dit besluit.

B

Artikel 3 vervalt.

C

Na hoofdstuk 2 wordt een nieuw hoofdstuk ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk 3 Regels over een verzoek om ontheffing

Artikel 4

In of bij een verzoek om ontheffing als bedoeld in artikel 7.5, eerste lid, van de wet verstrekt degene die de activiteit wil ondernemen in ieder geval:

a. een beschrijving van de voorgenomen activiteit,

b. een beschrijving van de omstandigheden waaronder de activiteit zal worden uitgevoerd,

c. de redenen voor het verzoek, en

d. een aanduiding van de mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

D

De bijlage wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel C wordt als volgt gewijzigd:

a. De categorieën C 22.2 tot en met C 22.4 worden vernummerd tot C 22.3 tot en met C 22.5.

b. Na categorie C 22.1 wordt een categorie ingevoegd, luidende:

C 22.2	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op 20 windturbines of meer.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en het plan, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet.	Het besluit bedoeld in artikel 6.5, aanhef en onderdeel c, van de Waterwet, het besluit, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet windenergie op zee of de besluiten waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en een of meer artikelen van afdeling 13.2 van de wet van toepassing zijn.

2. Onderdeel D wordt als volgt gewijzigd:

a. Categorie 8.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In kolom 1 vervalt: (met uitzondering van een buisleiding voor het transport van aardgas).

2. Kolom 2 komt te luiden:
In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een buisleiding die is gelegen of geprojecteerd in een gevoelig gebied als bedoeld onder a, b of d, van punt 1 van onderdeel A van deze bijlage, over een lengte van:
1°. 1 kilometer of meer, in geval van het transport van olie, CO_2-stromen of gas, niet zijnde aardgas,
2°. 5 kilometer of meer, in geval van het transport van aardgas.

b. Categorie 8.2 komt te luiden:

D 8.2	De wijziging of uitbreiding van opslaglocaties overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de geologische opslag van kooldioxide (PbEG L 140).	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.	De besluiten waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en een of meer artikelen van afdeling 13.2 van de wet van toepassing zijn.

c. In categorie 25.1 vervalt in kolom 1 «behorend tot de chemische industrie».

d. Categorie 32.5 wordt als volgt gewijzigd:

1. In kolom 1 wordt «het vervaardigen van automobielen of automobielmotoren of het assembleren van automobielen» gewijzigd in: het vervaardigen van motorvoertuigen, motoren voor motorvoertuigen of het assembleren van motorvoertuigen.

2. In kolom 2 wordt «automobielen of automobielmotoren» gewijzigd in: motorvoertuigen of motoren voor motorvoertuigen.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de diverse artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Wassenaar, 21 april 2017

Willem-Alexander

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.H.P. van Dam

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. Bussemaker

Uitgegeven de *elfde* mei 2017

De Minister van Veiligheid en Justitie,
S.A. Blok

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van artikel 26, zesde lid jo vijfde lid, van de Wet op de Raad van State, omdat het zonder meer instemmend luidt.

stb-2017-175
ISSN 0920 - 2064
's-Gravenhage 2017

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen deel

1. Inleiding

Dit besluit tot wijziging van het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit mer) strekt in de eerste plaats tot implementatie van Richtlijn 2014/52/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2014, L 124) (hierna: wijzigingsrichtlijn mer). De wijzigingsrichtlijn mer wordt voor het overgrote deel geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (hierna: Wm). Dit gebeurt met het voorstel van wet tot Wijziging van de Wet milieubeheer en de Crisis- en herstelwet in verband met de uitvoering van Richtlijn 2014/52/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2014, L 124) (implementatie herziening mer-richtlijn) (hierna: wetsvoorstel implementatie herziening mer-richtlijn). Op een aantal onderdelen is echter ook een wijziging van het Besluit mer noodzakelijk. Daarnaast bevat dit besluit wijzigingen die noodzakelijk zijn om enkele geconstateerde implementatiegebreken van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2012, L 26) (hierna: mer-richtlijn) te repareren. Tot slot is een wijziging opgenomen die voortvloeit uit het op 4 juni te Cavtat genomen Besluit III/7 tot wijziging van het op 25 februari 1991 te Espoo tot stand gekomen Verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband (Trb. 2005, 186) (hierna: tweede amendement van het Verdrag van Espoo).

In artikel 2 van de wijzigingsrichtlijn mer is vastgelegd dat deze uiterlijk op 16 mei 2017 in de Nederlandse wetgeving moet zijn geïmplementeerd. Als bijlage bij deze toelichting is een transponeringstabel opgenomen.

In deze nota van toelichting wordt, mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken en de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ingegaan op de achtergronden en inhoud van het besluit.

2. Beschrijving van de te implementeren regelgeving

Voor een volledige beschrijving van de inhoud en achtergrond van de wijzigingsrichtlijn mer wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel implementatie herziening mer-richtlijn (Kamerstukken II 2015/16, 34 287, nr. 3). Voor de onderhavige wijziging van het Besluit mer zijn alleen delen van de wijzigingen in de artikelen 1, 2 en 4 van de mer-richtlijn van belang. Het gaat dan wat betreft de artikelen 1 en 2 om wijzigingen van de bestaande vrijstellingsmogelijkheden in de mer-richtlijn. In artikel 4 van de mer-richtlijn gaat het om wijzigingen van de procedure van de mer-beoordeling.

3. Inhoud van het besluit

Een drietal wijzigingen in dit besluit strekt tot implementatie van de wijzigingsrichtlijn mer. De betreffende wijzigingen worden hieronder nader toegelicht. Een toelichting op de overige wijzigingen in dit besluit is opgenomen in het artikelsgewijze deel van deze toelichting.

De eerste wijziging betreft een aanpassing van de zogeheten vormvrije mer-beoordeling in artikel 2, vijfde lid, onder b, van het Besluit mer. De

vormvrije mer-beoordeling is niet in de wet geregeld maar in het Besluit mer. De nieuwe bepalingen van de wijzigingsrichtlijn mer voor de mer-beoordelingsprocedure zijn echter ook van toepassing op de vormvrije mer-beoordeling.

Dit zijn:

• De verplichting voor de initiatiefnemer om informatie aan te leveren zoals beschreven in bijlage IIA bij de wijzigingsrichtlijn mer. Het gaat hierbij onder andere om een beschrijving van de activiteit en de waarschijnlijke milieueffecten. Doel van deze nieuwe bepaling is a) om vast te leggen welke rol de initiatiefnemer heeft om een mer-beoordeling door het bevoegd gezag mogelijk te maken en b) voor de initiatiefnemer te verduidelijken welke informatie hij daarvoor moet aanleveren.

• De mogelijkheid voor de initiatiefnemer tot het beschrijven van geplande maatregelen en/of kenmerken van de activiteit om aanzienlijke milieueffecten te vermijden of te voorkómen. Het bevoegd gezag dient deze maatregelen en/of kenmerken mee te wegen bij het mer-beoordelingsbesluit. Door deze kenmerken en/of maatregelen bij zijn oordeel te betrekken kan het bevoegd gezag tot het oordeel komen dat er geen kans is op aanzienlijke negatieve milieueffecten en het niet nodig is om een MER op te stellen.

• Het bevoegd gezag moet ook rekening houden met andere relevante informatie (andere controles of beoordelingen).

• Het bevoegd gezag moet beslissen of er een MER moet worden opgesteld en dit bekend maken aan de initiatiefnemer binnen een maximum van 90 dagen nadat de initiatiefnemer alle informatie heeft verstrekt. In bijzondere gevallen is verlenging van deze termijn mogelijk. Voor de termijn is in dit besluit aangesloten bij de termijn voor de formele mer-beoordeling.[1]

• Als de initiatiefnemer maatregelen en/of kenmerken aan zijn activiteit heeft verbonden om aanzienlijke milieugevolgen te voorkómen, moet het bevoegd gezag bij zijn motivering hierop ingaan. Om aan deze bepaling uitvoering te geven moet, indien het bevoegd gezag inderdaad oordeelt dat vanwege deze maatregelen en/of kenmerken aanzienlijke milieugevolgen kunnen worden uitgesloten en het dus niet nodig is een MER op te stellen, de uitvoering van de maatregelen of de toepassing van de kenmerken als voorschrift aan een besluit worden verbonden, zodat zeker is dat deze uitgevoerd of toegepast worden.

Deze verplichtingen zijn verwerkt in de artikelen 7.16 tot en met 7.19 en 7.20a van de Wm en gelden daarmee voor de formele mer-beoordeling. Op de vormvrije mer-beoordeling zijn de verplichtingen uit de wijzigingsrichtlijn op dezelfde wijze van toepassing als op de formele mer-beoordeling. Dit is verwerkt in artikel 2, vijfde lid, onder b, van het Besluit mer. Vergeleken met de formele mer-beoordeling sluit de vormvrije mer-beoordeling strikt aan bij de mer-richtlijn (oftewel geen extra verplichtingen). Dit betekent dat het bevoegd gezag bij de vormvrije mer-beoordeling geen mededeling hoeft te doen van zijn voorbereidingsbesluit omtrent de vraag of een MER gemaakt moet worden door een kennisgeving of ter inzage legging als bedoeld in artikel 7.17, vijfde lid, of artikel 7.19, vierde lid, van de Wm. De wijzigingsrichtlijn mer verplicht daar niet toe.

De tweede wijziging als gevolg van de wijzigingsrichtlijn mer betreft de uitzondering voor activiteiten die uitsluitend defensiedoeleinden betreffen. Deze was voorheen opgenomen in artikel 3 van het Besluit mer,

---

[1] Door het van toepassing verklaren van artikel 7.17, eerste lid, van de Wm moet het bevoegd gezag de initiatiefnemer binnen een termijn van zes weken nadat de initiatiefnemer alle informatie heeft aangeleverd, op de hoogte brengen van de mer-beoordeling (zie ook de toelichting bij artikel I, onderdeel A).

maar is nu geregeld in het aangepaste artikel 7.4 van de Wm. Artikel 3 van het Besluit mer is daarom vervallen.

De derde wijziging als gevolg van de wijzigingsrichtlijn mer betreft de invulling van de facultatieve grondslag van artikel 7.5 (nieuw), vijfde lid, van de Wm. Dit artikellid biedt de mogelijkheid om regels te stellen over de wijze waarop het verzoek om ontheffing geschiedt en de bescheiden die door de verzoeker worden verstrekt met het oog op beslissing op het verzoek. Voor deze regels is aangesloten bij de regels die voorheen golden voor de ontheffing van artikel 7.21 van de Wm. Het gaat dan om de volgende in te dienen gegevens en bescheiden:

a. een beschrijving van de voorgenomen activiteit,

b. een beschrijving van de omstandigheden waaronder de activiteit zal worden uitgevoerd,

c. de redenen voor het verzoek, en

d. een aanduiding van de mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

4. Verhouding tot bestaande en toekomstige regelgeving

De regelgeving met betrekking tot de milieueffectrapportage zal op termijn opgaan in de Omgevingswet en de uitvoeringsregelgeving daarvoor. Omdat de wijzigingsrichtlijn mer eerder in de regelgeving geïmplementeerd moet zijn dan de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet, loopt het onderhavige besluit op die regelgeving vooruit. Waar mogelijk, is steeds aangesloten bij de systematiek van de Omgevingswet. Voor het wijzigingsbesluit gaat het om de aanpassing van de vormvrije mer-beoordeling en de invulling van de mer-plicht bij windturbineparken.

In de huidige situatie bestaan er twee procedures voor de mer-beoordeling. De procedure met toepassing van paragraaf 7.6 van de Wm (voor gevallen op de D-lijst boven de drempel) en de vormvrije procedure die is opgenomen in artikel 2, vijfde lid, van het Besluit mer (voor gevallen op de D-lijst beneden de drempel). In de MvT bij het voorstel voor de Omgevingswet is aangegeven dat deze twee procedures voor de mer-beoordeling worden teruggebracht tot één zodat beter wordt aangesloten bij de mer-richtlijn (oftewel geen extra verplichtingen). De essentie van de toekomstige (onder de Omgevingswet) mer-beoordeling is dat de initiatiefnemer voorafgaand aan of uiterlijk gelijktijdig met de vergunningaanvraag aan het bevoegd gezag mededeelt dat hij een mer-beoordelingsplichtig project wil uitvoeren. Als het bevoegd gezag besluit dat er geen sprake is van mer-plicht, wordt dit mer-beoordelingsbesluit opgenomen en gemotiveerd in het ontwerp-besluit voor het project. De kennisgeving of terinzagelegging van het voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 7.17, vijfde lid, of artikel 7.19, vierde lid, van de Wm zijn niet van toepassing op de vormvrije mer-beoordeling. De onderhavige wijziging van artikel 2, vijfde lid, onder b, van het Besluit mer is conform de mer-beoordeling onder de Omgevingswet.

In de consultatieversie van het Omgevingsbesluit (1 juli 2016)[2] was al vooruitgelopen op de implementatie van het tweede amendement van Espoo. Nu nog slechts 1 ratificatie door een verdragspartij nodig is, is de verwachting dat het amendement op korte termijn in werking zal treden. In het amendement is bepaald dat het amendement in werking treedt 90 dagen nadat deze door 30 verdragspartijen is geratificeerd. Om tijdig het tweede amendement van Espoo in het Besluit mer te implementeren is dit nu meegenomen in onderhavige wijziging van het Besluit mer.

---

[2] Nota van toelichting, p. 97.

Tegelijkertijd met dit besluit was een besluit in voorbereiding dat, evenals het onderhavige besluit, een wijziging aanbrengt in categorie D 8.1 van de bijlage bij het Besluit mer.[3] Dat besluit treedt op 1 mei 2017 in werking. Bij de wijziging van categorie D 8.1 in het onderhavige besluit is reeds op die wijziging geanticipeerd.

5. Uitvoering en handhaving

Door de aanpassingen als gevolg van de wijzigingsrichtlijn mer moet er wat betreft de mer-beoordeling voor gevallen beneden de drempel van de D-lijst op vergelijkbare wijze informatie worden aangeleverd als bij de gevallen boven de drempel. Ditzelfde geldt voor de verplichtingen voor het bevoegd gezag ten aanzien van de motivering.

De wijzigingen in de Bijlage van het Besluit mer, onderdeel C en onderdeel D, zijn (zij het minder expliciet) al onderdeel van de uitvoeringspraktijk van de mer. Wat betreft de windturbineparken wordt de huidige praktijk in paragraaf 6.1 geschetst. Wat betreft de wijzigingen in onderdeel D wordt in de praktijk al rekening gehouden met o.a. de Engelstalige versie van annex II van de mer-richtlijn en met het Guidance Document van de Europese Commissie «Interpretation of definitions of project categories of annex I and II of the EIA Directive».

De mogelijkheden voor handhaving van de bepalingen van dit besluit verlopen via de bestaande systematiek voor handhaving van het omgevingsrecht. Het besluit brengt hier geen wijzigingen in aan.

6. Gevolgen voor burgers, bedrijven, overheden en het milieu

6.1 Gevolgen voor regeldruk en bestuurlijke lasten

De eisen die in dit besluit zijn gesteld aan de vormvrije mer-beoordeling en de introductie van de mer-plicht voor windturbineparken van 20 windturbines of meer geven geen aanleiding te veronderstellen dat deze onderdelen van het besluit een toename van de regeldruk voor het bedrijfsleven en/of een toename van de bestuurlijke lasten van de overheden tot gevolg hebben. Ook de andere onderdelen in dit besluit leiden niet tot wijzigingen in regeldruk of bestuurlijke lasten, omdat deze niet leiden tot nieuwe verplichtingen voor bedrijven of overheden waarvan de gevolgen niet eerder in aanmerking zijn genomen. Voor burgers heeft dit besluit geen gevolgen.

Zoals in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel implementatie herziening mer-richtlijn is aangegeven, ontbreekt een centrale registratie van mer-beoordelingen, waardoor voor het aantal mer-beoordelingen slechts een ruwe schatting kan worden gegeven. Het aantal formele mer-beoordelingen wordt geschat tussen de 50 en 100 per jaar. In totaal gaat het in Nederland per jaar naar schatting om 150 tot 200 activiteiten (projecten).

Voor private initiatiefnemers van mer-plichtige projecten leidt dit besluit slechts tot kleine wijzigingen. Ten aanzien van de vormvrije mer-beoordeling verduidelijkt het besluit welke informatie de initiatiefnemer dient te verstrekken. Deze informatie is gelijk getrokken met de formele mer-beoordeling. De nadruk ligt daarbij op de essentiële punten op grond waarvan het bevoegd gezag een besluit kan nemen of er al dan niet een

[3] Besluit van 6 maart 2017, houdende wijziging van het Besluit omgevingsrecht, het Besluit milieueffectrapportage en het Besluit algemene regels milieu mijnbouw (vergunning aanleg boorgat) (Staatsblad 2017, nr. 114).

MER moet worden opgesteld. Aangezien het bevoegd gezag eenzelfde beoordeling voorheen ook al moest uitvoeren – en daarvoor dus feitelijk over dezelfde informatie moest kunnen beschikken – leidt deze wijziging in de praktijk voor initiatiefnemers niet tot een toename van de regeldruk. Ook voor overheden zijn er geen gevolgen voor de bestuurlijke lasten. Doordat het anderzijds mogelijk is geworden om kenmerken van de voorgenomen activiteit en geplande maatregelen om aanzienlijke negatieve milieueffecten te vermijden of te voorkómen bij de mer-beoordeling te betrekken, hoeven er naar verwachting minder MER'en te worden opgesteld.

De aanwijzing van de mer-plicht voor windturbineparken in dit besluit geeft duidelijkheid aan initiatiefnemers vanaf wanneer in ieder geval een mer-plicht aan de orde is. Naar verwachting leidt dit ook niet vaker tot een mer-plicht voor een windturbinepark dan voorheen uit een mer-beoordeling zou volgen. Voor windturbineparken met ten minste drie windturbines gold voorheen alleen een mer-beoordelingsplicht bij een gezamenlijk vermogen van 15 megawatt of meer, of 10 windturbines of meer. De Minister van Economische Zaken vraagt als bevoegd gezag voor de mer-beoordelingsplichtige windmolenparken die vallen onder de Rijkscoördinatieregeling altijd een MER. Dit is in principe een combinatie van een plan-MER voor het inpassingsplan en een project-MER voor de omgevingsvergunning. Er zijn geen exacte cijfers bekend over windenergieprojecten waar gemeenten en provincies bevoegd gezag zijn, maar een inschatting van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland begin 2015 leverde het beeld op dat bij 80 tot 90 procent van de windparken tegenwoordig een MER gemaakt wordt. Alleen op kleine locaties, bij 1-op-1 vervangingen en in sommige gevallen van opschaling gebeurt het niet.

Om die reden is er geen aanleiding om te veronderstellen dat de aanwijzing van een windturbinepark van 20 windturbines of meer als mer-plichtig project een toename van de regeldruk voor het bedrijfsleven tot gevolg heeft. Op dezelfde wijze leidt de aanwijzing ook voor overheden niet tot andere lasten.

6.2 Gevolgen voor het milieu

De mer dient ter ondersteuning van de besluitvorming. De wijzigingen in dit besluit zijn bedoeld om besluitvorming rond de mer-beoordeling te verbeteren. Het besluit heeft daarom geen nadelige gevolgen voor het milieu.

7. Advisering en consultatie

Bij de voorbereiding van dit besluit heeft afstemming plaatsgevonden met diverse provincies, gemeenten en regionale uitvoeringsdiensten. Ook de Commissie voor de m.e.r. heeft haar inbreng hierop kunnen geven.

Op grond van artikel 21.6, derde lid, van de Wm geschiedt de voordracht voor een algemene maatregel van bestuur krachtens hoofdstuk 7 van de Wm door de Ministers van Infrastructuur en Milieu, Economische Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gezamenlijk.

Conform de in artikel 21.6, vierde lid, van de Wm voorgeschreven procedure is het ontwerp van dit besluit overgelegd aan de beide Kamers der Staten-Generaal (Kamerstukken I/II 2015/16, 29 383, nr. 276) en in de Staatscourant (*Stcrt*. 2016, nr. 61897) bekendgemaakt. Daarmee is eenieder de gelegenheid geboden om opmerkingen over het ontwerp ter kennis van de minister te brengen. Internetconsultatie heeft daarom niet afzonderlijk plaatsgevonden.

Er zijn geen zienswijzen ingediend. Wel is door de Commissie voor de m.e.r. gevraagd naar de wijze en het moment waarop het bevoegd gezag de uitkomst van de mer-beoordeling kenbaar maakt aan het publiek. Dit besluit heeft geen effect op de borging van inspraak en participatie met betrekking tot de mer-beoordeling, omdat de borging daarvan is geregeld in de Wet milieubeheer. Nadat de initiatiefnemer alle door het bevoegd gezag gevraagde informatie heeft verstrekt, moet het bevoegd gezag de initiatiefnemer informeren of er wel/niet een MER moet worden opgesteld alvorens de vergunningaanvraag in behandeling kan worden genomen. Het bevoegd gezag moet de uitkomst van de mer-beoordeling (wel/geen MER) motiveren in het ontwerpbesluit over de vergunningaanvraag. Het ontwerpbesluit wordt openbaar gemaakt en alle belanghebbenden worden op dat moment in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen. Hiermee voldoet Nederland aan de verplichting van de mer-richtlijn om het zogenaamde «screeningsbesluit» openbaar te maken. Tijdens de screeningfase is volgens de mer-richtlijn geen formele raadpleging van het publiek vereist.

De vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu van de Tweede Kamer heeft op 24 januari 2017 vragen en opmerkingen voorgelegd aan de minister van Infrastructuur en Milieu. Het betrof vooral vragen om een toelichting. De minister heeft op 2 februari 2017 een reactie gegeven. In deze reactie zijn onder meer de bevoegdheden en verplichtingen van enerzijds de initiatiefnemer en anderzijds het bevoegd gezag bij de mer-beoordeling nader toegelicht. Ook is uitleg gegeven welke controles en beoordelingen door het bevoegd gezag bij de mer-beoordeling moeten worden betrokken. Er is nader toegelicht dat dit besluit geen nadelige gevolgen voor het milieu heeft. Het feit dat er mogelijk een kleiner aantal milieueffectrapportages zal plaatsvinden, betekent niet dat er meer milieueffecten zullen optreden. Op de vraag op welke wijze de geplande milieumaatregelen die zijn voorgesteld door de initiatiefnemer door het bevoegd gezag in de mer-beoordeling worden getoetst, is geantwoord dat het bevoegd gezag zich ervan moet vergewissen dat deze maatregelen daadwerkelijk de beoogde reductie van milieueffecten kunnen realiseren. Bovendien moet het bevoegd gezag deze geplande maatregelen als een voorschrift aan het besluit verbinden, zodat zeker is dat deze worden uitgevoerd en toegepast. Ook is een nadere toelichting gegeven op de wijzigingen in de ontheffingsmogelijkheden ten opzichte van de bestaande regelgeving. Evenzo is een nadere toelichting gegeven op de wijziging voor de windturbines en hoe de regeling in de mer-richtlijn voor inspraak bij windenergieprojecten is. Er is geantwoord dat de inspraak hier niet anders is dan voor de andere projecten uit de mer-richtlijn. Hetgeen betekent dat in geval van een mer-plicht het betrokken publiek in de gelegenheid gesteld moet worden om, voordat het besluit genomen wordt, zijn opmerkingen en meningen kenbaar te maken over het te nemen besluit. Tot slot is gevraagd of er niet werk moet worden gemaakt van een centrale registratie van de mer-aanvragen en de bijbehorende mer-beoordelingen. In het antwoord is het belang van een goede informatievoorziening onderschreven. Het opzetten van een apart registratiesysteem voor alleen mer-beoordelingen wordt niet wenselijk geacht. Wel wordt verwezen naar het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) dat stapsgewijs in ontwikkeling is. De vaste commissie heeft op 8 februari 2017 de antwoorden voor kennisgeving aangenomen.[4] De vragen en opmerkingen hebben niet geleid tot aanpassingen in dit besluit. Wel is van de gelegenheid gebruik gemaakt om in dit besluit en de nota van toelichting enkele technische verduidelijkingen door te voeren.

[4] Verslag van een schriftelijk overleg over het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit mer (implementatie herziening mer-richtlijn), Kamerstukken II 2016/17, 29 383, nr. 277.

II. Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel A

De wijzigingen in artikel 2, vijfde lid, van het Besluit mer houden verband met de nieuwe verplichtingen voor de mer-beoordeling als gevolg van de wijziging van artikel 4, derde en vierde lid, van de mer-richtlijn. In paragraaf 3 van het algemeen deel van de toelichting is op de achtergronden van deze wijziging ingegaan.

Voor activiteiten beneden de drempelwaarde moet het bevoegd gezag zich er van vergewissen of de activiteit daadwerkelijk geen aanzienlijke negatieve milieugevolgen kan hebben. Het bevoegd gezag kon dit doen in het kader van het informeel vooroverleg dat in de praktijk plaatsvindt voorafgaand aan de vergunningaanvraag. De wijziging van artikel 2, vijfde lid, onder b, van het Besluit mer leidt ertoe dat de initiatiefnemer voortaan ook voor activiteiten beneden de drempelwaarde een schriftelijke mededeling aan het bevoegd gezag dient te doen met daarin de informatie over de voorgenomen activiteit, bedoeld in artikel 7.16, tweede tot en met vierde lid, van de Wm. Aan de hand van deze informatie moet het bevoegd gezag beoordelen of voor de activiteit een MER moet worden gemaakt. Op grond van artikel 7.16, vierde lid, van de Wm kan de initiatiefnemer ook een beschrijving verstrekken van de kenmerken van de voorgenomen activiteit en/of van de door hem geplande maatregelen waarmee belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu vermeden of voorkómen worden. Het bevoegd gezag kan oordelen dat er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu en dat er geen MER hoeft te worden opgesteld a) mits de betreffende maatregelen worden uitgevoerd voordat de negatieve gevolgen zich zouden kunnen voordoen dan wel b) dat de kenmerken van de activiteit ervoor zorgen dat de negatieve gevolgen zich niet zullen voordoen in dit specifieke geval. Het bevoegd gezag moet een beschrijving van de kenmerken van de activiteit in het besluit kunnen opnemen en de uitvoering van de maatregelen als vergunningvoorschrift aan de vergunning kunnen verbinden. Dit is geregeld in de artikelen 7.17, vierde lid en 7.20a van de Wm. Conform het van toepassing verklaarde artikel 7.17, eerste lid, van de Wm moet het bevoegd gezag de initiatiefnemer binnen een termijn van zes weken nadat de initiatiefnemer alle informatie heeft aangeleverd, op de hoogte brengen van de mer-beoordeling. In het geval het bevoegd gezag zelf initiatiefnemer is, neemt het bevoegd gezag deze beslissing op grond van het van toepassing verklaarde artikel 7.19, eerste lid, van de Wm zo vroeg mogelijk. De beslissing van het bevoegd gezag kan meteen inhouden of al dan niet een MER moet worden gemaakt en leidt dus niet alsnog tot een mer-beoordelingsplicht voor de activiteit. Met de wijzigingen in dit onderdeel zijn voorts ook het beoordelingskader en de verplichte motiveringseisen voor het bevoegd gezag in artikel 7.17, derde en vierde lid, van de Wm op de activiteiten beneden de drempel van toepassing. Overigens diende vanzelfsprekend ook voorheen al het bevoegd gezag zijn keuze om geen MER of mer-beoordeling te (laten) maken te motiveren op grond van artikel 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht in de overwegingen van het moederbesluit. Anders dan bij een mer-beoordeling voor gevallen boven de drempelwaarde, hoeft het bevoegd gezag voor gevallen beneden de drempelwaarde echter geen mededeling te doen van zijn beslissing omtrent de vraag of een MER gemaakt moet worden door een kennisgeving of ter inzage legging als bedoeld in artikel 7.17, vijfde lid, of artikel 7.19, vierde lid, van de Wm. De wijzigingsrichtlijn mer verplicht daar niet toe.

Onderdeel B

Het vervallen van artikel 3 van het Besluit mer houdt verband met het bij het wetsvoorstel in de Wm nieuw ingevoegde artikel 7.4. Artikel 3 van het Besluit mer bepaalde dat het Besluit mer niet van toepassing is op activiteiten, plannen of onderdelen van plannen en besluiten die uitsluitend defensiedoeleinden betreffen. In het wetsvoorstel heeft deze uitzonderingsgrond een nieuwe vorm gekregen. Het nieuw ingevoegde artikel 7.4 biedt het bevoegd gezag de mogelijkheid om op verzoek of ambtshalve ontheffing te verlenen van de verplichting om een mer of mer-beoordeling uit te voeren voor een activiteit of deelactiviteit die uitsluitend bestemd is voor defensiedoeleinden. Daarnaast kan ontheffing worden verleend voor een activiteit die uitsluitend noodzakelijk is vanwege een noodtoestand als bedoeld in de Coördinatiewet uitzonderingstoestanden. Het artikel strekt tot implementatie van artikel 1, derde lid, van de wijzigingsrichtlijn mer en volgt daarbij de formulering van de wijzigingsrichtlijn. Nu de mogelijkheid tot het verlenen van ontheffing voor defensieactiviteiten bij wet is geregeld, is artikel 3 niet langer nodig.

Onderdeel C

Artikel 7.5, vijfde lid, van de Wm, zoals dat na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel implementatie herziening mer-richtlijn komt te luiden, biedt de grondslag voor het stellen van regels over de wijze waarop een verzoek om ontheffing van de mer-plicht of mer-beoordelingsplicht als bedoeld in het eerste lid van dat artikel geschiedt en de bescheiden die de verzoeker daarbij dient te verstrekken. Het bij dit onderdeel ingevoegde artikel 4 geeft hier invulling aan. De inhoudseisen voor een verzoek om ontheffing als bedoeld in artikel 7.5, eerste lid, van het wetsvoorstel zijn afgeleid van artikel 7.21, tweede lid, van de Wm. Dit artikel zal op het moment van inwerkingtreding van het wetsvoorstel komen te vervallen. De gegevens bij het verzoek om ontheffing zijn noodzakelijk voor de minister om te kunnen beoordelen of een ontheffing kan worden verleend en of daarbij aan de doelstellingen van de mer-richtlijn wordt voldaan. In dat verband dient de minister in ieder geval te beschikken over een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de omstandigheden waaronder deze wordt uitgevoerd, over informatie met betrekking tot de mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu en over de redenen voor het verzoek. Uit die informatie moet onder meer worden afgeleid of het uitvoeren van een mer of mer-beoordeling nadelige gevolgen heeft voor het doel van de activiteit, of belangrijke nadelige milieugevolgen door de activiteit voor een ander land zijn uitgesloten en of voor het project een andere beoordeling van de milieueffecten dient te worden opgesteld. Indien ontheffing wordt verleend, dient een afschrift van de ontheffing met de daarbij behorende informatie op grond van artikel 7.5, vierde lid, van het wetsvoorstel aan de Europese Commissie te worden gezonden.

Onderdeel D, onder 1

Dit onderdeel houdt verband met de verwachte spoedige inwerkingtreding van het tweede amendement van het Verdrag van Espoo. Het Verdrag van Espoo is in werking getreden met ingang van 10 september 1997. Nederland is partij bij het verdrag. In 2004 is het tweede amendement van het Verdrag van Espoo goedgekeurd (Besluit III/7 van 4 juni 2004 tot wijziging van het Espoo-verdrag) (Trb. 2005, 186). Dit amendement plaatst windmolenparken («Grote installaties voor de winning van windenergie voor de energieproductie») op de lijst van activiteiten in aanhangsel I bij het Verdrag van Espoo die mogelijk een belangrijk nadelig grensoverschrijdend effect hebben. Voor dergelijke

activiteiten moet verplicht een milieueffectrapportage uitgevoerd worden. In het amendement is bepaald dat het amendement in werking treedt 90 dagen nadat deze door 30 verdragspartijen is geratificeerd. Dit is door Nederland gedaan in 2009 (Kamerstukken I/II 2008/09, 31 853, nr. 1). Nu naar de huidige stand van zaken inmiddels 29 verdragspartijen het tweede amendement hebben geratificeerd, is de verwachting dat het amendement op korte termijn in werking zal treden. Vanaf dat moment geldt op grond van het Verdrag van Espoo de verplichting om windmolenparken die waarschijnlijk een aanmerkelijk grensoverschrijdend effect zullen hebben, aan een milieueffectbeoordeling te onderwerpen. De korte termijn van 90 dagen tussen de laatste ratificatie en inwerkingtreding betekent dat voorbereid zijn op de nieuwe verplichting noodzakelijk is. De wijziging in dit onderdeel brengt het Besluit mer in lijn met de verplichtingen uit het Verdrag van Espoo. De oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark, indien dat park bestaat uit 20 windturbines of meer, is in categorie C22.2 bij de bijlage bij het Besluit mer aangewezen als mer-plichtig project.[5] Het aantal van 20 windturbines is gebaseerd op de relevante milieueffecten (onder meer geluidhinder, slagschaduw, externe veiligheid, natuur en landschap), wat betreft de eenheid (aantal) sluit het aan bij de drempel die geldt voor de mer-beoordeling (3 of meer) en 20 windturbines komt overeen met drempel voor de mer-plicht in Duitsland. De inwerkingtreding van dit onderdeel zal bij afzonderlijk koninklijk besluit geschieden als de wijziging in werking is getreden.

Onderdeel D, onder 2, onder a en b

Dit onderdeel herstelt een onvolledigheid in de implementatie van onderdeel 22 van bijlage I in samenhang met onderdeel 13a van bijlage II bij de mer-richtlijn. In onderdeel 22 van bijlage I bij de mer-richtlijn zijn opslaglocaties overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de geologische opslag van kooldioxide aangewezen als mer-plichtige projecten. Op grond van onderdeel 13a van bijlage II bij de mer-richtlijn worden wijzigingen of uitbreidingen van een dergelijk project waarvoor reeds vergunning is afgegeven, die zijn of worden uitgevoerd en die aanzienlijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, onderworpen aan een mer-beoordeling. Deze laatste categorie (wijzigingen en uitbreidingen) ontbrak echter bij de aanwijzing van mer-beoordelingsplichtige gevallen in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit mer. Deze categorie mer-beoordelingsplichtige projecten is thans in de bijlage bij het Besluit mer opgenomen als een nieuwe categorie D 8.2. De voormalige categorie D 8.2 is daarbij geïntegreerd met categorie D 8.1.

Onderdeel D, onder 2, onder c

Dit onderdeel herstelt een onjuistheid in de implementatie van onderdeel 6, onder c, van bijlage II bij de mer-richtlijn. In dit onderdeel zijn opslagruimten voor aardolie, petrochemische en chemische producten aangewezen als mer-beoordelingsplichtige projecten. Dit is geïmplementeerd in categorie D 25.1 van de bijlage bij het Besluit mer. Voorheen werd verondersteld dat de aanwijzing in bijlage II bij de mer-richtlijn alleen betrekking had op installaties die behoren tot de chemische industrie, omdat dit kon worden afgeleid uit het kopje in bijlage II bij de mer-richtlijn. Uit het in 2015 verschenen Guidance Document van de Europese Commissie «Interpretation of definitions of project categories of annex I and II of the EIA Directive» blijkt echter dat dit een onterechte

[5] Dit is gelijk aan het voorstel zoals opgenomen in de nota van toelichting van de consultatieversie van het Omgevingsbesluit, blz. 97. Zie https://www.internetconsultatie.nl/omgevingswet_omgevingsbesluit.

inperking is en dat iedere opslag van aardolie, petrochemische of chemische producten onder bijlage II bij de mer-richtlijn valt. De zinsnede «behorend tot de chemische industrie» is daarom uit categorie D 25.1 geschrapt.

Onderdeel D, onder 2, onder d

De wijzigingen in dit onderdeel volgen uit een rectificatie van de Europese Commissie van de Nederlandse vertaling van onderdeel 4, onder f, van bijlage II bij de mer-richtlijn (PbEU 2015, L 174). Daarbij is «Automobielfabrieken en -assemblagebedrijven en fabrieken van automobielmotoren» gewijzigd in «Motorvoertuigfabrieken en -assemblagebedrijven en fabricage van motoren van motorvoertuigen». Categorie D 32.5 van de bijlage bij het Besluit mer, waarin het betreffende onderdeel is geïmplementeerd, is dienovereenkomstig aangepast.

Artikel II

De datum van inwerkingtreding van dit besluit zal worden bepaald bij koninklijk besluit. In de wijzigingsrichtlijn mer is vastgelegd dat deze richtlijn uiterlijk op 16 mei 2017 in de Nederlandse wetgeving moet zijn geïmplementeerd. De datum van inwerkingtreding wijkt af van de vaste verandermomenten, maar deze afwijking wordt gerechtvaardigd doordat er sprake is van implementatie van een Europese richtlijn. De wijziging die verband houdt met de tweede wijziging van het Verdrag van Espoo (artikel I, onderdeel D, onder 1) zal bij een koninklijk besluit te bepalen tijdstip in werking treden nadat het minimum vereiste aantal landen de wijziging van het verdrag heeft geratificeerd.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

BIJLAGE

Transponeringstabel Richtlijn 2014/52/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (voor wijziging van het Besluit mer geactualiseerde versie uit het wetsvoorstel 34 287):

	Artikel, -lid of -onderdeel EU-regeling	Te implementeren in	Bijzonderheden
1.	Artikel 1, eerste lid, onder a (definitie milieueffect-beoordeling)	Behoeft geen implementatie	De procedure voor de milieueffectrapportage is al geïmplementeerd in H7 en H14 van de Wm.
2.	Artikel 1, eerste lid, onder b (richtlijn niet van toepassing op defensie of civiele noodsituaties)	Artikel 7.4 Wm	
3.	Artikel 1, eerste lid, onder c (verplaatsen artikel 1, vierde lid)	Behoeft geen implementatie	Artikel 1, vierde lid, van de mer-richtlijn wordt vervangen door een nieuw artikel 2, vijfde lid. Zie aldaar.
4.	Artikel 1, tweede lid, onder a (coördinatie of afstemming met andere richtlijnen)	Artikel 14.4d Wm	De Europese Commissie zal met richtsnoeren komen voor gecoördineerde of gemeenschappelijke procedures voor de Richtlijnen 92/43/EEG, 2000/60/EG, 2009/147/EG of 2010/75/EU. Er wordt geen invulling gegeven aan de kanbepaling van het nieuwe artikel 2, derde lid, van de mer-richtlijn
5.	Artikel 1, tweede lid, onder b (vrijstelling van de richtlijn)	Artikel 7.5 Artikel 4 Besluit mer	
6.	Artikel 1, tweede lid, onder c (vrijstelling van openbare raadpleging als het project via een specifieke nationale wet wordt aangenomen)	Behoeft geen implementatie	Dit artikel regelt een vrijstelling van de openbare raadpleging als een project door een specifieke nationale wet wordt aangenomen. Als er een vrijstelling nodig is dan kan dat bij die specifieke wet worden geregeld.
7.	Artikel 1, derde lid (factoren die bij mer moeten worden betrokken)	Artikel 7.1, zesde lid, Wm	
8.	Artikel 1, vierde lid, onder a (beoordeling of een MER gemaakt moet worden)	Artikel 7.16, tweede, derde en vierde lid, Wm Artikel 2, vijfde lid, Besluit mer	
9.	Artikel 1, vierde lid, onder b (besluit over mer-beoordeling)	Artikel 7.17, eerste, derde en vierde lid, Wm Artikel 7.19, eerste lid, Wm Artikel 7.20a Wm Artikel 2, vijfde lid, Besluit mer	Openbaarmaking van het besluit is geregeld in artikel 3:40 Awb.
10.	Artikel 1, vijfde lid (inhoud MER, reikwijdte en detailniveau, kwaliteit MER)	Artikel 7.23, eerste, tweede en derde lid, Wm Artikel 7.28, derde lid, Wm Artikel 1.11 Chw Artikel 7.26a Wm	

	Artikel, -lid of -onderdeel EU-regeling	Te implementeren in	Bijzonderheden
11.	Artikel 1, zesde lid, onder a (adviseurs)	Behoeft geen implementatie	Is al geïmplementeerd in de artikelen 7.25 en 7.27, tweede lid, Wm
12.	Artikel 1, zesde lid, onder b (elektronische kennisgeving)	Artikel 7.27, vijfde lid, Wm Artikel 7.29, derde lid, Wm Artikel 7.30, vierde lid, Wm	
13.	Artikel 1, zesde lid, onder c (regeling voor het informeren van het publiek)	Artikel 7.30, vierde lid, Wm	
14.	Artikel 1, zesde lid, onder d (termijnen voor informeren publiek en deel te nemen aan milieubesluitvorming)	Behoeft geen implementatie	Is al geïmplementeerd in de artikelen 7.26, 7.27, derde en zevende lid, en 7.32 Wm
15.	Artikel 1, zesde lid, onder e (termijn van ten minste 30 dagen voor raadplegen publiek)	Behoeft geen implementatie	Is al geïmplementeerd in artikel 7.32 Wm
16.	Artikel 1, zevende lid, onder a (overleg betrokken lidstaten bij grensoverschrijdende effecten; passende gemeenschappelijke instantie)	Behoeft geen implementatie	Is al geïmplementeerd in artikel 7.38a, vijfde lid, Wm. Facultatieve bepaling, behoeft geen implementatie.
17.	Artikel 1, zevende lid, onder b (inspraak bij grensoverschrijdende effecten)	Behoeft geen implementatie	Is al geïmplementeerd in de artikelen 7.27, zesde lid, 7.29 tweede lid, 7.30, tweede lid, Wm.
18.	Artikel 1, achtste lid (resultaten van de mer-procedure betrekken bij de besluitvorming)	Behoeft geen implementatie	Is al geïmplementeerd in de artikelen 7.35, 7.37 eerste en tweede lid Wm, en in artikel 3:9 Awb
19.	Artikel 1, negende lid (inhoud besluit en monitoring)	Artikel 7.35, derde lid, onder a, Wm Artikel 7.37, eerste lid, onder d, e en f, en derde lid, Wm Artikel 7.39, eerste en tweede lid, Wm Artikel 7.41 Wm	Het nieuwe artikel 8 bis, eerste lid, Richtlijn 2011/92 is geïmplementeerd in artikel 7.37, eerste lid, Wm. Artikel 8bis, tweede lid, is geïmplementeerd in artikel 3:46 Awb. 8bis, derde lid, behoeft geen implementatie. 8bis, vijfde lid, is al geïmplementeerd in artikel 4:13 Awb en 3:18 Awb. 8bis, zesde lid, is al geïmplementeerd in 7.36a, onder b, Wm
20.	Artikel 1, tiende lid (bekendmaking besluit)	Behoeft geen implementatie	Is al geïmplementeerd in de artikelen 3:40, 3:41, 3:42 Awb of artikel 7.38, onder b, Wm, en artikel 3:46 Awb
21.	Artikel 1, elfde lid (scheiding tussen functies bij overheden)	Artikel 7.28a Wm	De eerste alinea van het nieuwe artikel 9 bis van de mer-richtlijn is al geïmplementeerd in artikel 2:4 Awb.
22.	Artikel 1, twaalfde lid (Informatieverplichting niet in strijd met bescherming industrieel eigendom enz.)	Behoeft geen implementatie	

	Artikel, -lid of -onderdeel EU-regeling	Te implementeren in	Bijzonderheden
23.	Artikel 1, dertiende lid (sancties bij overtreden bepalingen ter implementatie van de mer-richtlijn)	Behoeft geen implementatie	Het besluit moet zorgvuldig worden voorbereid, art. 3:2 Awb, en kan niet worden vastgesteld als het MER niet voldoet aan de wettelijke vereisten. Voor de mer-beoordeling geldt dat als belangrijke negatieve milieueffecten niet uitgesloten kunnen worden een MER gemaakt zal moeten worden.
24.	Artikel 1, veertiende lid (informeren Europese Commissie)	Artikel 21.3 Wm	
25.	Artikel 1, vijftiende lid (wijziging bijlagen richtlijn 2011/92/EU)	Behoeft geen implementatie	Implementatie vindt plaats door dynamische verwijzing
26.	Artikel 2, eerste lid (implementatietermijn)	Artikel IV Implementatiewet en het opschrift.	Bij koninklijk besluit
27.	Artikel 2, tweede lid (notificatie)	Behoeft geen implementatie	
28.	Artikel 3, eerste lid (overgangsrecht als voor 16 mei 2017 een mer-beoordelingsbeslissing is genomen)	Artikel III Implementatiewet	
29.	Artikel 3, tweede lid (overgangsrecht als voor 16 mei 2017 een advies over de reikwijdte en het detailniveau is gegeven of al een MER was gemaakt)	Artikel III Implementatiewet	
30.	Bijlage, onder 1 (invoegen bijlage IIA)	Artikel 7.16, tweede lid, Wm Artikel 2, vijfde lid, Besluit mer	
31.	Bijlage, onder 2 (Vervangen bijlage III en bijlage IV)	Behoeft geen implementatie	Is al geïmplementeerd. Er wordt in de artikelen 7.16, 7.17 en 7.19 Wm verwezen naar bijlage III van de mer-richtlijn. In artikel 7.23 wordt verwezen naar bijlage IV van de mer-richtlijn.